

NARODNA STRAŽA

UREDNIŠTVO I UPRAVA: "NARODNA STRAŽA"
ŠIBENIK. — RUKOPISE SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEGOVANA SE PISMA NE PRIMAJU.

IZLAZI SVAKE SUBOTE

POJEDINI BROJ Kr. 4.

PRETPLATA "NARODNE STRAŽE" IZNOSI
DVIJE KR. 150. — ZA INOZEMSTVO Kr. 300.
OGLASI PO CIJENIKU.

Br. 35.

Šibenik, 2. rujna 1922.

God. II.

Stanbeno pitanje u Šibeniku.

Kolikogod je nestašica stanova velika muka za pojedinca, koji ne može da uopće nađe zakloništa, toliko je i ne manja opasnost za javno zdravlje radi prekomjernog nagomilavanja čeljadi po starim istrošenim kućama bez zraka i svjetlosti. Nestašica dovoljnog broja stanova šteta je uvelike napretku i razvitku svakoga grada, ali osobito našega Šibenika, koji je u svoje krilo morao da primi znatan broj ureda i zavoda iz još okupiranog područja.

Dok je n. pr. splitska općina sagradila prostrane zgrade za razne urede i stanove činovnika, šibenska se općina nije ni makla, da što učini, kao da se sve to nije ništa i ne tiče. I danas prijeli opasnost, da se premjesti iz Šibenika po koji ured. Sa sviju strana dižu se naime opravdane tužbe. I tako gubimo mnoge stečevine, koje je Šibenik bio kao pozvan, da ih dobije.

Nipošto ne stoji tvrdnja, da se nije moglo ništa da učini radi finansijskih prilika naše općine. Istina je naprotiv, da se nije ni pokušalo, da što poduzme za saniranje jednog stanja stvari, koje naš grad uništava i sramoti.

Općina ima oko grada dovoljno građevnih zemljišta, na kojima se moglo da podigne i više zgrada za stanove i urede. Ako su neka zemljišta ponešto udaljena od središta grada, to ništa ne smeta. Radi se obično o daljinama od 5-10 časa hoda, što je jedna malenkost prema daleko većoj udaljenosti zgrada u drugim gradovima. Onaj, koji nema stana, bio bi sigurno prezadovoljan, da ga dobije i na daljoj periferiji grada. Spominjemo građevna zemljišta u Crnici od Mrkičinog vrta pa naprijed, zemljišta u Varošu i t. d. Svakako dakle općina ima na raspolaganje vlastitih građevnih zemljišta.

U svrhu tako nužnih i korisnih investicija, kao što je gradnja zgrada za stanove, općina bi bila lako, našla novac u zajam. Tim bi ga lakše našla, kad su same državne vlasti zainteresirane u ovom pitanju radi smještenja svojih činovnika i ureda. Za nas ovdje nije ni trebalo ogromnih svota. Bilo je možda dosta da općina prednjači svojim primjerom u građevinskoj djelatnosti, da preuzme inicijativu i tako potakne i privatnike, kao i korporacije i zavode, da se maknu.

Kod nas naprotiv općina je prednjačila u neradu. Stvorila je tako u građanstvu mišljenje, kao da je gradnje u Šibeniku nešto nemoguća ili tako rizična i štetna, da se nitko ne usuđuje ni pomisliti na kakav građevinski pothvat. U Šibeniku imade i zavoda i privatnika, koji su mogli da bar u čednim granicama ublaže oskudicu stanova. No faillo je svako poticanje na to. Općina, kao vlast, nije

ni prstom makla, da osokoli bilo koga na gradnje. Nije znala da stavi u izgled sve razne polakšice, koje zakon daje novim zgradama. Nije nastojala, da istakne polakšice u carinama u prenosu materijala iz vana, koje bi privatni graditelj mogao da postigne. Jednom riječi: nije se povelila nikakva akcija; nijesu se građani sazivali na dogovore o tom važnom pitanju; nije se istraživalo kako bi graditelj mogao doći do novca uz umjerenu dobit, ako nema dovoljno vlastitih sredstava za kakvu gradnju; nijesu se zanimali građevni poduzetnici u Šibeniku i izvan njega, da se bave pitanjem podignuća zgrada, da se dadu upute i objašnjenja građanima, koji bi bili voljni da grade.

Nije se dakle ništa učinilo ni pokušalo da učini u stanbenom pitanju. Uzmimo da općina uza sve napore i nastojanja ne bi zbilja mogla doći do novca da sagradi bar jedan-dva stana, što je nemoguće vjerovati. Ona ipak respolaze, kako smo gore rekli, sa dovoljnim građevnim prostorijama. Ona je tim imala i jedno veliko sredstvo, da potakne privatnike na posao. Građevna zemljišta trebalo je parcelirati, staviti na dražbu i doznačiti

najpovoljnijem nudiocu, makar odnosa ponuda bila i niska. Dakako prodaja na dražbi imala bi uslijediti uz uvjet, da će kupac kroz stanoviti rok sagraditi jedan ili dva stana sa bar 3-4 pomješta. Inače gubi zemljište i kauciju. Naravno ne bi se smjeli postavljati teški uvjeti, da kupac n. pr. ima podignuti palače sa mnogo stanova i t. d. I gradnja samoga jednog stana značila bi napredak, samo da se probije led i počne nešto da radi. Parcelacija građevnih prostorija imala bi se provesti mjestimice, i to ne za cijele komplekse, da se kasnije omogućiti i podizanje velikih zgrada.

Nema dvojbe, da bi se našlo građana, koji bi bar za se i svoju potrebu podigli zgradu, kad bi jeftino došli do građevnog zemljišta, do koga je najteže doći. Kada bi parceliranje uslijedilo i kad bi se tko prijavio, da bi kupio jednu parcelu, tada tek bi se ta parcela imala staviti na dražbu u svrhu, da se i drugi mogu natjecati. Tako ne bi bilo prigovora za nikoga, da je jeftino dobio zemljište. Svakako je vrijedno učiniti bar jedan pokušaj u ovom pogledu. Ovako u sustavnom neradu i sabotazi svakoga napretka našega grada padamo u sve to veće mrtvilo, iz koga ćemo se kasno prenuti.

Plebiscit protiv režima.

Split proti Pribičeviću i režimu. — Trumbić, Smodlaka i čitava opozicija austrijanci. — Fašisti pozdravljaju vođu Pribičevića. — Ovacije dru. Trumbiću. — Fašisti dobili batina.

(Posebni dopis "Narodne Straže".)

U prošlu subotu prije podne stigao je u Split Svetozar Pribičević, ministar i šef "demokratske" stranke. O putu Svetozara Pribičevića u Dalmaciju mnogo se govorilo. On je valjda držao, da će čitava Dalmacija klikati od veselja. Ali se prevario! Dočekao ga je odbor "demokratske" stranke, par članova školskog odsjeka, odred policije i dvadesetak fašističkih plaćenika, od kojih mu je desetak viknulo mukli živio, kad je ušao u auto, koji je dovezao sobom iz Beograda. Dočeku je dakako prisustvovao i njegov obožavatelj Dušan Manger.

U nedjelju prije podne održao je Pribičević predavanje u kinu Karaman. Dvorana je bila puna. Naravno je da je tu bilo najmanje "demokrata". Prije njega održala je tu sastanak Zagorska Zajednica, pa je većina ostala u kinu, da čuje riječ "svemoćnog" ministra. Na zboru je bilo pristaša raznih stranaka.

Govorio je o vanjskoj i unutrašnjoj politici, po prilici onako, kako bi govorio obični varoški političar, a ne državnik i diplomata. O agrarnom pitanju i financijskom pitanju nije htio da govori. Budući da je on samo Srbin, nije nigdje ni spomenuo Jugoslaviju i jugoslovenstvo. U svojem govoru napao je komuniste, zemljoradnike, vanstrančare govoreći pri tom posrpdno o nekom "jugoslovenskom specijalitetu". (Tu je jedini put spomenuo jugoslovensko ime!) Onda je posebno napao dra Trumbića i dra Smodlaku. Svršio je govor s poklikom: Neka umru pokrajine, živila država!

SPLIT, 28. kolovoza.

radnike, vanstrančare govoreći pri tom posrpdno o nekom "jugoslovenskom specijalitetu". (Tu je jedini put spomenuo jugoslovensko ime!) Onda je posebno napao dra Trumbića i dra Smodlaku. Svršio je govor s poklikom: Neka umru pokrajine, živila država!

Za sve one, koji su u opoziciji, rekao je, da imaju dozu austrijanstine. Do stana su ga pratili fašisti i vikali mu: "Živio vođa nacionalističkog pokreta! Time su utvrđene veze ovih plaćenika sa "svemoćnim ministrom."

Sutradan je Split bez razlike stranaka dostojanstveno odgovorio Pribičeviću, prigodom dolaska Trumbića. Pokazao mu je, da Split sasma drukčije osjeća nego što bi htio Pribičević.

Nepregledna masa od nekoliko hiljada pristaša raznih stranaka dočekala je Trumbića upravo veličanstveno. Trumbića su nosili u povorci sve do stana uz pjevanje rodoljubnih pjesama. Pri dočeku je najprije ispevana "Lijepa naša", zatim "Bože pravde" i "Naprej zastave slave". Kasnije se više puta ponovilo pjevanjem "Lijepa naša". Iz hiljada grla padali su neprestani poklici: "Dolje Pribičević! dolje Krstelj, dolje Pašić, dolje režim, dolje fašisti — plaćenici i t. d. Klicalo se kralju, državi, Trumbiću, slobodi i ravnopravnosti.

S prozora svoga stana otkrio je Trumbić temperamentni govor kao zahvalu Splićanima, koji su uvijek bili protiv nasilja, a borci za slobodu. Oštrim riječima napao je režim, nepravdu i nasilja ističući, da se mi nijesmo borili za novo domaće ropstvo, nego za slobodu i jednakost. Napao je neke ministre, koji hoće da vladaju pomoću nasilja, te time pokazuju, da su gori nego turski pače.

Preko govora neprestano se odobravalo Trumbiću.

Split je ovom prigodom progovorio i pokazao, da ne odobrava nasilnu politiku današnjeg režima, poglavito onu ministra Pribičevića.

Na povratku masa se ustavila pred stanom dra Bulata kličući protiv fašista, označujući ih kao plaćenike i narodne izdajnike. Pred kavanom Muljačić sjedilo je desetak fašista, koji su pod zaštitom policije htjeli izazvati nered. Toim dakako nije uspjelo, a sami su krivi, da su im neki izravnali leđa i prisilili ih, da bježe glavom bez obzira i da skidaju fašističke znakove. Ove provokatore bila bi masa linčovala, da ih nijesu zaštitili policajci, a kasnije čitava četa žandara. Saveznici su fašista dakle policajne sablje i žandarske bajunete!

Pribičević i njegova plaćenička garda doživješe u Splitu ostru osudu i slo. Nasilnik i njegovi plaćenici to s punim pravom i zaslužuju.

Općinski izbori.

Na protest Hrv. Pučke Stranke i zastupnika dra Dulibića proti postupku sa biračkim spiskovima ministarstvo unutrašnjih djela ukinulo je dosadašnji postupak i odredilo, da se birački spiskovi imaju sastaviti po zakonu o biračkim spiskovima. Po njemu se ima urediti cijeli postupak, a ne po specijalnom zakonu za općinske izbore u Dalmaciji, jer je taj posebni zakon ukinut zakonom o biračkim spiskovima, koji vrijedi za cijelu državu.

Ministarstvo se postavilo na ispravno i zakonito stanovište. Sad treba da se hitno provede zakoniti postupak, e da općinski izbori ne budu odloženi. Ako bi se otezalo sa izborima, bilo bi sasvim jasno, da se zaveo nezakoniti postupak u svrhu, da i dalje općinski komesari uzomgnu kao i do sada usrećivati narod, koji bez svojih općina nema nikakve zaštite ni obrane.

Upada u oči, što se nije nitko podigao, da protestira proti nezakonitom postupku, nego jedino naša Pučka stranka. Oni, koji viču na separatizam, koji su protivni svim pokrajinskim "osebujnostima", koji radi toga napadaju protivnike kao protudržavne elemente i t. d. — nijesu našli za shodno da protestuju proti tome, što se kod nas htjelo provesti izbore po jednom separatnom zakonu, umjesto po zakonu o biračkim spiskovima, koji vrijedi za cijelu državu!

Razlog je jasan. Ovaj zadnji zakon je jako liberalan i sasvim jednostavan. Omogućuje potpunu kontrolu i isključuje u najvećoj mjeri zlorabe. Protivnici su mu stoga bili protivni, dočim je naša stranka, poučena gorkim iskustvom, tražila da se izbori provedu na temelju biračkih spiskova po novom općem zakonu. Ovako će se postaviti birački spiskovi za svako selo napose, i ovi posebni birački spiskovi složeni skupa sačinjavat će stalni birački spisak općine. Osim toga svi

će ti birački spiskovi imati jedno zajedničko alfabetsko kazalo. Biračke spiskove odobrava okružni sud. Općinskim komesarima oduzeta je nadležnost da ista riješavaju o prikazanim prigovorima za ispravak listina, već je taj posao povjeren kotarskome sudu.

Kako se vidi iz ovih kratkih napomena, opći zakon pruža bolje garancije za ispravno vođenje izbornih posala.

Zastupnik dr. Dulibić u narodu.

Sastanci u Promini.

U nedjelju 27. prošloga naš zastupnik dr. Ante Dulibić održao je u Promini dva pouzdana sastanka, jedan u jutro, a drugi popodne. Odaziv za oba sastanka bio je izvanredan. Pristupišu svi pozvanici, preko 300 ljudi. Dr. Dulibić bio je srdačno pozdravljen od naroda kao stari znanac i prijatelj puka. On je najprije razložio program Hrvatske Pučke Stranke i izvijestio o radu njezinih poslanika u Narodnoj Skupštini. Osobito se pozabavio teškim prilikama, koje vladaju u zemlji radi loše uprave i radi ovogodišnje nerodice. Našoj se zemlji ne posvećuje dovoljno pažnje, sve je u njoj zapušteno. Glede prehrane nitko se nit i ne miče sa strane vlasti, da na vrijeme predusretne katastrofu, koja prijete narodu, koji već danas diljem Dalmacije gladuje. Naprotiv udaraju se dosad nepametno nameti i porezi, koje narod ne može da snosi.

Zastupnik je još izvijestio, što je sve uradio i u skupštinskim odborima i privatnim zagovorom sa ministrom financija, da se revidira cijeli postupak u pogledu propisivanja poreza, osobito u zoni, koja je bila okupirana. Ministarstvo je odlaslo u Dalmaciju naročito visokog činovnika, da pregleda rad poreznih vlasti, i nadati se je, da će se nepravde popraviti. O željezničkom pitanju naglasio je apsolutnu potrebu, da se najvećom hitnošću dovrši gradnja Ličke željeznice, da se omogući i aprovizacija zemlje i izvoz vina iz Dalmacije, koji je u današnjim prilikama silno otežan.

Poslije zastupnika dr. Dulibića govorio je gosp. Vladimir Kulić, koji je podvrgao kritici javnu upravu i

istakao korupciju koja vlada i proti kojoj se naša stranka svim silama bori.

Narod je pomnjivo slušao izvode govornika, te im odobravao.

Pri kraju popodnevog sastanka, koji se držao u zatvorenom dvorištu, nahrupišu oružnici, koji su zabranili nastavak sastanka, jer i ako je dvorište ograđeno i zatvoreno, ipak su oružnici smatrali, da je to sastanak pod vedrim nebom, za koji treba dozvola. Ništa nije pomoglo dokazivanje, da je ovo pouzdani sastanak u zatvorenom prostoru, koji nije pristupačan nikome nego pozvanicima. Sastanak se morao prekinuti uz ogorčenje naroda. Čuli su se poklici, da se sastanak ne bi zabranio, da su ga držali srbo-demokrati i t. d. Jedan dio pozvanika zaklonio se tada u župski stan, gdje je sastanak nastavljen i dovršen. Narod je priredio zastupniku i Pučkoj stranci srdačne ovacije i zatim se mirno razišao.

Sastanak u Drnišu.

U ponedjeljak 28. prošloga zastupnik dr. Dulibić držao je uži pouzdani sastanak u Drnišu, komu su prisustvovali radnici, koji su mu prikazali svoje tegobe i nevolje, zbog kojih su morali stupiti u štrajk. Dr. Dulibić je govorio o potrebi što tješnije i solidnije organizacije, bez koje ne može da bude uspjeha u borbi proti kapitalizmu, koji izrabljuje radnu snagu. Preporučio je prisutnima ustrajnost i razbor, jer će im ustrajno i razborito držanje zajamčiti uspjeh, što on radništvu od srca želi.

Radnici su najsrdačnije pozdravili zastupnika i sa sastanka mirno se razišli.

tor. Od g. Pribičevića je, najblaže rečeno, sramotno i nemoralno, što stavlja ovako drski uvjet, uz koji jedino kani pomoći Dalmaciji. Ovo neka naš gladni narod, a osobito naši zagorci dobro zapamte!

Koga podupire država? U Kraljevu u Srbiji je nedavno umro neki Wrangelovac, za koga je u svoje vrijeme država bila rekvirirala stan kod neke siromašne udovice. U ostavštini toga čovjeka našli su svotu od 50.000 dolara, što iznaša u krunama oko 15 milijuna kruna. Dakako taj Wrangelovac bez obzira na ovaj njegov baš „čedni“ imetak primao je još i državnu potporu u iznosu od 1200 K mjesečno. Valjda zato, što u našoj državi nemamo ni invalida ni siromašnih ljudi, koji trebaju državne pripomoći!

Ukinuto batinanje. Ministar unutarnjih djela izdao je policijskim organima strogu naredbu: 1. da se najozbiljnije uporeze sve vlasti na ustav i zemaljski zakon, koji tuču građana ne dopuštaju, već zabranjuju i kazne; 2. da se najstrože kazne oni policijski organi, koji se o ovo ogriješe. Znatiželjni smo, kako je g. ministar kaznio one organe, koji su

djelovati i biti više poštivana od ustava i kaznenih zakona, iz kojih je već davno brisano kažnjavanje batinanjem?

Kazna kraljevića Đorđa. Pod predsjedništvom Timotijevića sastali su se ministri, da riješavaju o pitanju kraljevića Đorđa. Kasnije došao je sam princ u predsjedništvo. Tu mu je Timotijević saopćio kraljevu odluku, prema kojoj 1. kraljević Đorđe ima da stoji do daljnje naredbe u Nišu; 2. kraljević je isključen iz svih počasti, koje mu pripadaju kao članu kraljevog doma za 20 mjeseci. Ova kazna mu je dana radi poznatog pisanja u novinama. U Nišu je za princa pripravljen udoban stan sa poslugom i prevoznim sredstvima. Kad je princ saslušao kaznu, primjetio je dosta uzrujano, da je naredba nepravdna. Timotijević je izjavio, da je kraj izdao ovu odluku po naročitoj želji vlade. Ovo se ima smatrati kao prva i blaga kazna. Govori se, da će se princ Đorđe pokoriti kraljevoj volji.

Iz naših neoslobođenih krajeva.

Brbinj, 26. kolovoza.

Evo me opet, da vam se javim. Volio bih da vam javljam radosnih vijesti, kao što bi bilo oslobođenje. Suša nas je potpuno umela. Sve je izgorelo. Hrane smo našli malo, vinogradi kukaju zbog šuše, jedino masline, jedino naše uhanje, obećavaju dosad dobro, ako im padne kiša navrijeme. Tada bi bilo ulja i zeleni, pak bi nekako prokuburili ovu gladnu zimu. Do Božića kako tako, po Božiću naopako. Mornarica je, glavni dio priheda ovoga sela, za nas zatvorena. Talijani nas ne primaju, jer smo Jugoslaveni, a u Jugoslaviji nas ne mogu primiti, jer je malo brodova i jer smo okupirani. Mi smo između bata i nakovnja. Hrana je u Zadru skupa, a hranu iz Jugoslavije tko će nam poslati? Dalmaciji prijete crna glad, a nama „pastorčadi“? — Daj nam, Bože, što prije oslobođenje i kruha! — I vede nam manjka. U četrnji nema vode preko cijelog ljeta, a lovke će skoro presušiti i onda se davi slanom vodom. Sreća, da je ljeto na izmaku. Inače bi se prosulo bolesti kao gljive. — Nemamo ni učitelja već dvije godine. Djeca su nam zaboravila, što su znala, a i podivljala. Za ovo je selo to nužnija škola, što idu u svijet. Kad su u svijetu, onda nepisimenog čovjeka svatko lako vara i nasamari. Molili smo lanijske godine i lijevo i desno, nema učitelja za nas pa nema. Hoćemo li ga dobiti ove godine? Veliki upitnik.

Mješćanin.

Iz katoličkoga svijeta.

Zborovanje kat. omladine u Sinju. Bez velike buke sastala se kat. omladina u Sinju, da pod okriljem Sinjske Gospe vodi svoje zborovanje. Sastanak je bio prijateljski i poučan, te će sigurno uroditi obilnim plodom za cijelu Dalmaciju. Trajao je tri dana. Na godišnjoj skupštini „Pavlinovića“ izabrana je nova uprava i proglašeni novi seniori, koji će još visokije da dignu svoj katolički barjak i da pod njim rade cijeli svoj život. Dačko pak zborovanje dalo je nove direktive, ugodilo je novim potrebama dačkih organizacija. Skupno zborovanje oduševilo je sve prisutne, osobito omladince, koji su bili zastupani u velikom broju. Ganutljiv je bio prizor, kad je kat. omladina stupila pred oltar Djevice na zajedničku sv. pričest i misu, preko koje je o. g. Grahovića, dr. Korošec, održao

jateljsko, što se osobito pokazalo zadnju večer na zabavi.

Orlovski tabor u Celju. Iza velikog orlovskog tabora u Brnu drže se u Sloveniji manji okružni tabori. Takav jedan se držao u Celju, gdje su nastupili razni govornici. Među ostalim je govorio dr. Basaj, predsjednik orlovskog podsaveza u Ljubljani, koji je izrekao i ove riječi: „Ne vjerujte onima, koji dolaze k vama puni obećanja o slobodi, uživanju i veselju mladosti, a ništa ne zahtijevaju od vas. Mi stupamo pred vas s očitim zahtjevima samoprijedora, ljubavi, poštivosti, te rade i dužnosti — za to vam dajemo pravu slobodu, iskreno bratstvo i lijepo, kreposno življenje“. Orlovski tabor u Celju protekao je izvanredno lijepo uz zajedničku misu, koja se obavljala javno na trgu uz pratnju glazbe. Javne vježbe ispale su nada sve lijepo. U manifestaciji po gradu stupala je velika množina ljudi. Među njima 400 Orlova, 300 Orlica, te 200 naraštaja, svi u orlovskoj odori. Manifestaciju je otvorila glazba dravske divizije je 8 orlovskih zastava. Narod ih je pozdravljao orlovskim pozdravom: Bog živi!

Naši dopisi.

Prvič-Luka, 20. kolovoza.

Surovi postupak pogranične straže. Na 14. ovoga doplovlja je u našu luku jedrenjača „Mir s nama“. Odmah dođoše k njoj dva vojnika pogranične straže tražeći, da im kapetan izruči sve isprave broda. Kapetan reče vojnicima, da će im rado pokazati isprave, ali da ne može dati, da ih nose na podalju stanicu, jer mora noću otputovati. Oni se ovim ne zadovoljiše. Odoše i oko 9 sati noću dođoše s još dvojicom oboružanih vojnika. Baš za vrijeme večere nasnuše na kapetana. Jedan namjeri pušku, spreman da puca. Odukoše ga na stanicu u P. Luku i putem postupahu s njim uprav balkanski pusujući oca mu i majku, te mu uz ostalo rekoše da mora ostati kod njih a u jutro, da će ga pod pratnjom, predati vojničkom sudu u Kninu. Da donekle prikriju svoje zvjersko postupanje pred očevicima, podvališe mu, da je govorio proti državi. Na veliko moljkanje ipak pustiše kapetana uz uvjet, da se u jutro rano prijavi sam na stanicu. Kad se ovaj u jutro povratio, bijahu prema njemu mnogo blaži te ga pustiše. Vjerojatno su ovi naši nezahvalni gosti željeli nešto iznuditi od kapetana, jer je ovim bivšim ruskim gavanima teško oskudnije živjeti. Neka samo znadu, da im naši mornari nijesu ona jedna ruska raja, čiju su krv do revolucije sisali. — Ovim pak pozivamo komandu pogranične straže, da stvar odmah izvidi i krivce kazni, jer su nam već svima dodijali. Očevica.

Domaće vijesti.

Spomen ploča dru Kreku. Dra Kreka slovenski narod ne može i ne će nikada zaboraviti. Dne 24. VIII. otkrivena je umjetnički izrađena spomen-ploča u Selcima gdje je on proživio svoje mlade dane i koje je ljubio kao svoj zavičaj. Na tu proslavu skupiše se mnogi prijatelji dra Kreka i veliki broj naroda. Prvi je stupio na govornicu dr. Korošec, zatim drugih 9 govornika, koji su na razne načine prikazivali dra Kreka, jer je on uistinu Slovencima bio sve. Proslava je svršila s veselicom uz klicanje: „Sava zatočniku je go avenskog jedinstva i slobode“.

MODELI - CIPELA

potpuna serija na ljepenki po najmodernijim oblicima kalupa, ili po američkim kalupnim kopijama sečeno, razašiljem tvorničama cipela i cipelarima. Svestranski krasni oblici. Ogromni izbor novosti za svaku sezonu

Gornje dele cipela

izrađujem iz doposlanog materijala najzvršnije, brzo i jeftino. U svako doba najnoviji elegantni oblici kroja. Osobito sposoban u montaži gornjih delova za tvornice cipela.

Nakup, popravila i prodaja

cipelarskih šivaćih strojeva. Tražite ponude od

Rajni F. Richter, Subotica VI.

Davam poduka

o svima strukama modernog mehaničkog izrađivanja cipela i gornjih djelova. Tražite prospekte!

Novost za svaku katoličku kuću
po svim hrvatskim krajevima jest

„KRUH NEBESKI“

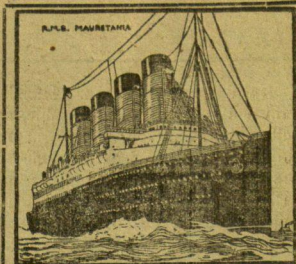
najnoviji i jedini molitvenik odobren od svih hrvatskih biskupa, glavni dio uredio dr. Ivan Sarić, nadbiskup vrhbosanski.

Izdalo ga Društvo sv. Jeronima u Zagrebu. Stoji 30 K, za članove 24 K. Radi kamata za uloženu glavnica i radi općeg poskupljenja bit će od Nove godine povišena cijena na 40 K, za članove 30 K.

Dobiva se kod Društva sv. Jeronima, a uz nečlansku cijenu i u svim boljim knjižarama.

Najuspješnije se oglašuje u „Narodnoj Straži“!

CUNARD LINE

Glavno zastupstvo za Jugoslaviju:
JUGOSLAVENSKA BANKA D. D.
ZAGREB

Otprema putnika iz
Cherbourg ili **Hamburga**
najbržim ladjama na svijetu za
5 1/2 dana.

Za sve daljne upute izvoljte se obratiti na našu agenciju u Šibeniku:
Zastupnik **g. Josip Jadronja** ili
Cunard Line, Zagreb, Cesta B. 33.
Naslov za brzojave: **Cunard Zagreb.**

DROGERIJA VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK

Skladište kemijskih proizvoda, laka boja, gumenih predmeta i o.

OPTIKA.

Naočala — Cvikera.

Izvršuje svaku izradbu po okul. Iliječničkom proplavu
Primaju se popravci.

BEČKI MEDJUNARODNI VELESAJAM

(Wiener internationale Messe) 10.-18. septembra 1922.

Povoljna kupovna prilika za trgovce Jugoslavije.

Zadnje novosti tehničke, odjevne, luksusne, galanterijske, igračke i papirne industrije. - Gradjevni velesajam sa najmodernijim projektima za industrijske i stambene gradnje.

Sva razjašnjenja daje

Wiener Messe A. G., Wien VII., Messepalast

kao i počasno zastupstvo u:

Gravosa-Dubrovniku: *Agentura Tršćanskog Lloyd*
Splitu: *g. Josip Karaman.*

PAPIRNICA

GRGO RADIĆ

(prije A. et G. Rude)

ŠIBENIK (Glavna ulica).

Bogati izbor svih vrsti umjetničkih dopisnica, te šibenskih razglednica.

Prodaja školskih potrepština, raznog papira te sve vrsti kancelarijskog pribora.

Trgovina raznih parfema, mirmirisnih sapuna, praška za zube i slično, te raznih igrački za djecu.

Cijene umjerene!

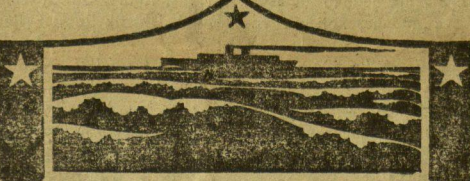
Prodava se

u Šibeniku na lijepom otvorenom položaju, u gradu, podobno **gradjevno tlo**

3500 m² za bilo koje poduzeće i radnju, sa

tri zgrade te kompletnim namještajem moderne radione svijeća.

Reflektanti radi potanjih informacija neka se obrate Upravi lista.

Rao kod kuće

osjeća se čovjek na parobrodima United States Lines između Bremena, Cherbourga i New Yorka. Velike, dobro zračive pojedine i skupne sobe, u vezi sa izvršnom kuhinjom i svakim komforom, pružaju se na ovim parobrodima američanske vlade.

UNITED STATES LINES

Berlita W 8. Unt. d. Linden 1	Zagreb Viator konačište — Mihanovićeva ulica
----------------------------------	--

te svi znati putni uredi

KNJIŽARA FILIP BABIĆ - ŠIBENIK

(HRVATSKA KNJIŽARNICA - ZADAR)

Novo moderno ureden i povećan posao. — Potpuno skladište Jugoslav. knjiga. — Veliki sortiment knjiga stranih jezika. — Tvorničko skladište papira uz najjeftinije cijene. — Sav pribor za urede, općine i škole. — Skladište školskih knjiga. — Prima pretplate na stručne i periodične časopise svakog jezika i struke. — Muzikalije svake vrsti. — Pribor za pisaće strojeve Stenzil i Karbon-papiri.

Otprema brza i točna a cijene jeftine. — Solidna posluga.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Vlastita zgrada Glavna ulica 108. Podružnica Šibenik Brz. naslov *Gospobanka* Telefon br. 16 - Noćni 61.

Centrala Ljubljana.

<p>Podružnice:</p> <p>Đakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split.</p>	<p>Ispostava: Bled.</p> <p>Afilijacije:</p> <p>Sveopća zanatlijska banka d. d. u Zagrebu i njena podružnica u Karlovcu te Gospodarska banka d. d. u Novom Sadu.</p>
--	---

Dionička glavnica i pričuva sa afilijacijama preko K. 60.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamačuje najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne transakcije.